Toegang 1605 inv. nr. (oud inv. nr. 809).

Memorie
Nopende het poinct vande wech
door Cropswolde dient ad
informandum.

1. Angaende de wech dat dieswegen de heeren
van d' Omlanden niet zijn gequalificeert
eenich pratens te moveren.
1.1 Vermits deselve wech zijnde in het
Gorecht gelegen alwaer de heeren
van d' Omlanden niet meer hebben te seggen
als over de straten ende steegen in
Groningen.
1.2 Is doch onwaerachtich dat het selve is
een publijcque ende heeren wech
ofte pas over nae Drenthe.
2. Belangende de tol, zijn van gelijcken d' Omlan-
den niet bevoecht jeets te moneren:
Want deselve niet van nieuws opgestelt
is, maer van ondencklijcke jaren
de stadt heft getrocken als een
swijgende tol, soo wanneer toege-
laten werde dat men paerden, ossen
ende andere biesten dien wech over
door het diep nae Drente ende soo
voorts muchte drijven.
2. Wat belanget de vier mannen bij den slach-boom
aldaer residerende, bij de heeren van d' Om-
landen soldaten genoemt, daerop dient:
Onwaerachtich te zijn dat het soldaten
zijn.
Maer wel is waer dat de heeren van de
stadt bespeurende hoe langer soo meer-
der, dat vernemelijck bij dese turbu-
lente tijden die van d' Oldampte ende
andere (apparentlijck door derselven beleit)
den gewoonlijcken pas voor den reisenden
man sochten te diverteren van de stadt
ende door desen wech voorbij over Drente
te brengen, vervolgens alhijr een ordina-
ris ende publijcque wech te maken.
Oock met feijtelijcke oppositie tegens den
rechtmatigen opheeve van den wettigen
swijgende tol, welken gewelt de tolle-
naer aldaer niet machtich was te re-

sisteren.
Soo hebben de heeren van de stadt dien
selven bijgevoecht vier mannen alleen-
lijck an den tollenaer tegens gewelt,
waermede hij soude mogen werden over-
vallen t' adsisteren ende des nodich
gewelt met gewelt te weeren.
Hijr bij dan noch dient gevoecht te werden:
Alsoo gesocht wort door practiqen ofte gewelt
tot nadiel van de stadt in des stadts ange-
twijvelde jurisdictie een vrije ende publijcque
wech te maken over ander luiden landen ende
gronden.
Dat wel ende terechte de heeren vande stadt
met mandamenten, placcaten ende anders sulkes
hebben belet, ende het poinct van jurisdictie
hen competerende, hebben geexecuteert.
Sunder dat de heeren van d' Omlanden hen
aldaer hebben an te matigen eenich het minste
gesach over wegen ofte steegen.
Ende bijgevolge niet bevoecht zijn om dieswee-
gen eenichsints gehoort te werden, veele min
om een prætense criminele actie daer uit te
sustineren.

Arrest …
… den 7 September 1648.
Memorie nopende den wech …
Cropswolde ende den swijgende
tol aldaer bij die stadt ..
zijnde het darde gravamen
d' Omlanden gemoneert.
Voor eerst staet te letten dat aldaer een
buirwech zijnde ten dienste van die
schappen Wolde ende Wolffsbergen
dien angaende noch d' Omlanden noch
eemant anders buiten het recht ter
eenige censure hefft veele min tot een
actie qualificiert.
Ende dat het voorts van Wolffsbergen
over des stadts landt ende gronden een
Heeren ende schoubar wech soude zijn
nae Drente. Sulkes is onwarachtich
ende geblijckt so nodich het contrari:
1. uit wetlijcke verklaringe van ge-
tuigen.
2. die nature van de plaetze …

de contrari als konende
Stadtslanden achter Wolffsberge
stoijten an een diep offte vaert
het Schuitendiep ende aldaer van het
huis offte anderzints de Groeve ge-
hieten.
Wel is waer dat omtrent 9 à 10 jaer
geleden als die van Suidtlaeren
dat bij occasie van het Sapmeer aldar
eenige deurtocht werde onder… het
selve tot voortsettinge van hare nee-
ringe doir hare maedlanden een wech
gelecht.
Maer wat recht kan dat geeven op ende over
der stadts landen ende gronden tot Wolffsberge?
Wat belanget den tol welke die stadt
aldar heeft is gien nieuwe gevonden,
maer competiert die stadt van ondenck-
lijcke jaeren so wanheer eenige paerden,
ossen ende andere biesten dien wech doer
het diep nae Drente ende so voorts ge…
..werden.
Is also aldar een actus[1] bij die stadt
gelaeten cum onere[2] te wieten betaelinge
van tol.
Ende also bij occasie van deese turbelente
werde gepracteziert om aldar een publique
wech te maeken over des stadts landen ende
gronden. Jae, met gewelt in te voeren
des stadts grote præjuditie[3].
Dar beneffens hen beginnen t’ opposeren te-
gens den opheeve van die wettige tol,
so hebben d’ heeren van die stadt aldaer
gevoecht vier mannen met waepenen
verzien om haer goedt van deese …
wech te … ende haer wetlijcke
heeve van tol teegens gewelt te
…
Gelijck dan oock d’ Amptman wel …l
hefft gestrafft den geenen welke teegen
veelen in zijn anbevolen jurisdictie ander
den landen ende gronden met weegens sochten te
beswaeren ende die stadt præjudicie toe
voegen.

[1] Rechtsterm: Oordeel
[2] Rechtsterm: is onderhevig aan een bestaande heffing.
[3] Van het Latijnse praejudicium: Nadeel.

Uit al … welke wert geconclu…
ten fine niet ontffanckelijck
solutie van d' instantie ende dies onver-
mindert in … dat die van d' Om-
landen haren eisch ende conclusie in deesen genomen sal …
ontsecht.
Cum expensis.

… arrest den 7 September
1648 … formiert
volgende conclusie.
Memorie
Nopende het poinct van dien
wech deur Cropswolde
dient ad informandum.
1 Angaende de wech dat dies weeghen
d' heeren van d' Omlanden niet zijn gequali-
ficiert eenich prætens[4] te monieren.
1.1 Vermits die selve een wech zijnde
in het Gorecht geleegen is al waer
d' heeren van d' Omlanden so
veele hebben te seggen als over
straeten ende steegen in Groningen.
1.2 Is doch onwaerachtich dat ..
selve is een publique ende heeren wech
offte pas over nae Drente.
2. Belangende de tol, zijn van gelijcken d' Om-
landen niet bevoecht jeets te monieren:
Want dieselve niet van nieuws opgestelt
is, maer van ondencklijcke
jaeren de stadt hefft getrocken als
een swijgende tol soo wanheer
toegelaeten werde dat men paerden,
ossen ende andere biesten dien wech
over deur het diep nae Drente
ende soo voorts muchte driven.
3. Wat belanget de vier mannen bij den slach-
boom aldaer residerende, bij de heeren van d'
Omlanden soldaeten genoemt, daerop dient
onwaerachtich te zijn dat het sol-
daeten zijn.
Maer wel is waer dat de heeren van
die stadt bespeurende hoe langer
so meerder, dat vernaemelijck
bij dese turbulente tijden die van
den Oldampte ende andere (appa-

[4] Van pretensie: aanmatiging of recht doen gelden.

rentlijck deur derselven beleit)
den gewoonlijcken pas voor den rei-
enden man sochten te diverteren
van die stadt ende deur deesen wech
voorbij over Drente te brengen, vervol-
gens alhijr een ordinaris ende
publijcque wech te maken.
Oock met feitelijcke oppositie
teegens den rechtmatigen opheeve
van den wettigen swijgende tol,
welken gewelt die tollenaer
aldaer niet machtich was te re-
sisteren.
Soo hebben d' heeren van de stadt
dien selven bijgevoecht vier mannen
alleenlick an den tolnaer teegens
gewelt, waermede hij soude
mogen werden overvallen t' adsisteren
ende des nodich gewelt met gewelt te weeren.
Hijr bij dan noch dient gevoecht te werden:
Alsoo gesocht wort door prac-
tiqen ofte gewelt tot nadiel van de stadt
in des stadts angetwijvelde jurisdictie een
vrije ende publijcque wech te maken over ander
luiden landen ende gronden.

Dat wel ende terechte de heren van de stadt
met mandamenten, placcaten ende anders sul-
kes hebben belet, ende het poinct van juris-
dictie hen competerende, hebben geexe-
ciert.
Sunder dat de heren van d' Omlanden hen
aldar hebben an te maetigen eenich het min-
ste gesach over weegen offte steegen.
Ende bijgevolge niet bevoecht zijn om dies-
weegen eenichsints gehoort te werden, veele
min om een prætense criminele actie daer
uit te sustineren.

Inventaris van middelen ende stucken
dienende tegens de derde conclusie
bij d' Omlanden tegens de stadt
genomen nopende den wech ende tol
tot Cropswolde etc.
1. Den memorie ende daer achter genomen conclusie met
lit. A.
1. Vier be-eedigde verklaringen rakende de geprætendeerde

Wech door Wolde nae Drenthe. lit. [A] 1, 2, 3, 4.
2. Beedigde verklaringe van seven consonante getuigen
nopende den tol tot Wolde ende den opheeve van dien
bij de stadt van ondencklijcke jaren gedaen met lit. B.
3. Copie van een verseegelde coopbrieff van L. Vrouwen
laene op Colham in dato dinxdach voor Andræ
anno 1566 lit. C.

[Lit. A]
Memorie nopende den wech door
Cropswolde ende den swijgende
tol aldaer bij de stadt geheeven
zijnde het derde gravamen bij d' Om-
landen gemoveert.

Voor eerst staet te letten dat aldaer een buir-
wech zijnde ten dienste van de buirschappen Wolde
ende Wolffsbergen, dien angaende noch d' Omlanden
noch emant anders buiten het recht ter plaets
eenige censure heeft, veele min tot eenige actie quali-
ficeert.
Ende dat het voorts van Wolffsbergen over des
Stadts landt ende gronden een publiqen heeren ende
schoubaer wech soude zijn nae Drenthe, sulkes is
onwaerachtich ende geblijckt soo nodich het contrarium:
1. Uit wetlijcke verklaringe van getuigen.
2. De gelegenheit vande plaets wijst mede het
contrarium als komende des stadts landen
achter Wolffsberge te stoijten an een diep
ofte vaert, het Schuitendiep, ende aldaer
van het huis ofte andersints de Groeve ge-
hieten.
Wel is waer, dat omtrent 9 à 10 jaren geleden,
als die van Suidtlaren bemerckten dat bij
occasie van het Sapmeer aldaer eenige
doortocht werde onderlecht, hebben deselve
tot voortsettinge van hare neringe door
hare maedlanden een wech gelecht.
Maer wat recht kan dat geven op ende over des stadts
landen ende gronden tot Wolffsberge?
Wat belanget den tol, welke de stadt aldaer heeft, is geen
nieuwe gevonden tol maar competeert de stadt van on-
denckelijcke jaeren, soo wanheer eenige paerden, ossen
ende andere biesten dien wech door het diep nae
Drenthe ende soo voorts gedreven werden.
Is alsoo adaer een actus bij de stadt toegelaten cum onere,
te wieten betalinge van tol.

Ende alsoo bij occasie van dese turbellen werde gepracti-
seert om aldaer een publique wech te maken over des
stadts landen ende gronden, jae met gewelt in te voeren
tot des stadts groote præjuditie.
Daer beneffens hen beginden te opposeren tegens den opheeve
van de wettige tol.
So hebben de heeren van de stadt aldaer gevoech vier
mannen met wapenen versien om haer goedt van desen
angelechten wech te bevrijen ende haer wettlijcke
opheeve van tol tegens gewelt te mainteneren.
Gelijck dan oock d' Amptman wel ende terechte heeft
gestraft den ghenen welke tegens beveelen in sijn
anbevolen jurisdictie andere luiden landen ende gronden
met weegen sochten te beswaren ende de stadt præ-
judicie toe te voegen.
Uit al het welke werdt geconcludeert ten fine van
niet ontfanckelijck ende absolutie van d' instantie ende
dies onvermindert in eventum, dat die van den Omme-
landen haren eisch ende conclusie in desen genomen
sal werden ontsecht.
Cum expensis.

[Lit. A1]
Op den xi October 1648 is ten versoucke van jonker Jan de
Mepsche als rentemeester der stadt Groningen voor
mij Joachim Canter, Amptman des gerichtes van
Selwert ende Richter in Sapmeer cum annexis,
geciteert, zijnde gecompareert:
Harman Sickens, oudt omtrent sestich jaren, ende
verclaert nu omtrent twintich jaren met sijn
wagen ende paerden rijdende over de Groeve nae
Zuijtlaren, [5] den wech over Zuijtlaerder marck
soo onbequaem omme te passeren heft gevonden
dat hij met groot gevaer van sijn leven daer
door is gecomen ende sijn wagen heeft moeten
laten staen tot dat hij eenige touwen van Zuit-
laeren gehaelt heeft omme denselven wagen
uijt te helpen, ende naerder Zuijtlaeren comende
denselven wech erger ende erger bevonden.
Oock niet te weten dat door Foxhol eenige
reijsende luiden, coopluiden ofte booden ge-
reijst zijn geweest als nu 't zedert negen of
thien jaren herwaerts naer dat den wech in
Drenthe gemaeckt is geweest, maer wel gesien
te hebben dat te vooren met paerden ende beesten

[5] Dus omstreeks 1588 geboren en sinds ongeveer 1628 wagenvoerder en verklaart dat het Drentse deel van de weg tussen 1638 en 1639 is aangelegd.

daer door is gedreven geworden. Gevende voor
redenen van wetenschap dat hij deposant in Crops-
Wolde is gewonnen ende gebooren ende aldaer
altijt gewoont heeft.
Dit marck … gestelt
bij Harmen Sickes.
Dit heeft Harmen Sickes
met eede als oock met
onderteijckeninge van
sijn marck bevestiget.
Actum ut supra.
Kanterss, Ambtman.

[Lit. A2]
Op den xi October 1648 is ten versoucke van jonker Jan de
Mepsche als rentemeester der stadt Groningen voor
mij Joachim Canter, Amptman des gerichtes
van Selwert ende Richter in Sapmeer cum
annexis, geciteert zijnde gecompareert:
Harmen Muntingh[6], schulte van Wolde, oudt om-
trent drie en dertich jaren, ende heeft verclaert
dat hij nu omtrent seventhien ofte achtien
jaren geleden als knecht woonende bij een
coopman van ossen genaemt Gerrit
Roeleffs anders kleijn Gerritjen tot Swoll,
door Cropswolde met beesten heeft gedreven
naer Zuitlaren. Ende gepasseert zijnde de
Groeve op de Drenthe nae Zuitlaeren geen
afgegravenen wech heeft gevonden, maer
met sijne beesten door broecken ende wateren
heeft moeten drijven, qualijck wetende hoe hij met
deselve beesten daer door soude komen. Was onder-
teijcket Harmen Muntingh, schulte.
Dit heeft schulte Harmen Mun-
tingh met eede als oock met
sijne naeme onderteijckeninge
bevestiget. Actum ut supra.
Kanter, Ambtman.

[Lit. A3]
Op den xi October 1648 is ten versoucke van jonker Jan de
Mepsche als rentemeester der stadt Groningen
voor mij Joachim Canter, Amptman des gerichtes
van Selwert ende Richter in Sapmeer cum
annexis, geciteert zijnde gecompareert:
Hidde Siabbens[7], oudt omtrent vijftich jaren, ende

[6] De schulte of schout is circa 1615 geboren en diende 1630 als knecht bij de Zwolse koopman in ossen Gerrit Roeleffs.

verclaert soo lange hem gedencken kan niet gesien te hebben ofte oock te weten dat door Cropswolde naer Drenthe eenige wagens met vreemde passagiers, boden ofte coopluiden gereden zijn geweest, als nu ’t zedert thien à twalff jaren herwaert naer dat een wech in Drenthe is gemaeckt geweest. Ende was het velt, daer den wech nu op is gemaeckt, daer te vooren onbequaem omme over gereden te worden. Dat hij deposant in den jare 1634 ofte 1635 daer willende te paerde passeren in de maent van Augusti ter nauwer noot heeft door konnen komen. Gevende voor redenen van wetenschap: verclaert van ouders tot ouders tot Wolde getoogen ende gebooren te zijn ende aldaer altijt gewoont te hebben. Was onderteijckent Hidde Siabbens.
Dit heeft Hidde Siabbens met eede al oock met sijn naeme onderteijckeninge bevestigt.
Actum ut supra.
Kanter, Ambtman.

[Lit. A4]
Op den xi October 1648 is ten versoucke van jonker Jan de Mepsche als rentmeester der stadt Groningen voor mij Joachim Canter, Amptman des Gerichtes van Selwert ende Richter in Sapmeer cum annexis, geciteert zijnde gecompareert: Lippe Hermans[8], oudt omtrent tsestich jaeren, ende verclaert dat soo lange hem gedencken kan op Zuijtlarer marck geen bekende wech is ge-Weest. Oock noijt bij eenige passagiers, vreemde booden ofte coopluijden is gepasseert geweest. Ende hem oock wel bekent te zijn dat verscheijdennen huisluiden wagens, dien wech willende passeeren, daerinne zijn blijven steecken, sulcx dat haer onmogelijck was daer door te comen. Dat oock somwijlen de huijs-luijden van Wolde ofte uijt den Ommelanden comend willen rijden naer Drenthe, gebedes gewijse oock door de moelanden particulieren toe behoorende (wanneer het hoeij daer van was gehaelt) hebben moeten rijden. Dat oock den wech tot Foxhol, genaempt den Breeden Wech, soo

---

[7] Hidde Siabbens is omtrent 1598 in Kropswolde geboren en volgens hem is het Drentse deel van de weg tussen 1636 en 1638 aangelegd.
[8] Lippe Hermans is circa 1588 te Kropswolde geboren en verklaart dat het Drentse deel van de weg tussen 1638 en 1639 is aangelegd.

moerassich was dat men denselven niet wel
passeeren en conde. Jae, dat verscheijden huijs-
luiden wagens daerinne mede zijn blijven steecken,
als noch quader zijnde als den boven gemelten
wech in Drente. Maer dat nu omtrent negen ofte
thien jaren geleden, als wanneer den wech over de
Groeve in Drenthe is gemaeckt geworden, daer soo
nu en dan wagens van vreemde coopluiden ende andere
zijn door gereden geweest. Maer te vooren wel ossen
ende paerden door den vorschreven Foxholssen wech zijn
gedreven geworden. Gevende voor redenen van
wetenschap dat hij deposant in Cropswolde is
gewonnen ende gebooren ende aldaer altijt ge-
woont heeft. Was onderteijckent Lippe Hermans.
(onderstont)
Dit heeft opgemelte Lijpe Her-
Mans met eede als oock met sijn
Onderteijckeninge bevestiget.
Actum ut supra.
Kanter, Ambtman.

[Lit. B]
Albert Sigers, Amptman des ge-
richtes van Selwert ende Richter
in Sappemeer cum annexis doe kondt
ende certificere hijr mede dat Roeloff
Reiners[9], 88, Hilbrant Jansen[10], 80,
Lippe Hekes[11], 75, Arent Geerts[12],
56, Claes Jansen Nieuborch[13], 65,
Lippe Jansen[14], 54, ende Hidde Telens[15],
59 jaren oldt, ter angetogenen in-
stantie rechtelijcken verdaget
hebben onder solemneelen eede
Op dese positien ende articulen ver-
Claert als volget.

Positien ende articulen des E. E. heer
Albert Sigers, Amptman in het
Gorecht overgegeven bij den
rentmeester der stadt Groningen
omme daerop nae voorgaende
citatie onder solemnelen eede

---

[9] Roeloff Reiners is omstreeks 1560 te Zuidlaren geboren en woonde sinds 1598 te Kropswolde.
[10] Hilbrant Jansen is circa 1568 te Sideburen geboren en woonde sinds 1601 te Kropswolde.
[11] Lippe Hekes is ongeveer 1573 te Kropswolde geboren.
[12] Arent Geerts is circa 1592 te Kropswolde geboren.
[13] Claes Jansen Nieuborch is omstreeks 1583 te Kropswolde geboren.
[14] Lippe Jansen is ongeveer 1594 te Kropswolde geboren.
[15] Hidde Telens is circa 1589 te Kropswolde geboren.

ad perpetuam rei memoriam geex-
amineert te werden dese naevolgen-
de getuigen:
Roeloff Reijners
Hillebrant Janssen
Lippe Hekes
Arent Geerts
Clas Jansen Nieuenborch
Lippe Janssen
Hidde Telens

Den getuigen gesamentlijck haren re-
Spective ouderom aff te vragen.

1. Waer dat ghij getuigen allegaden zijt
Getogen ende geboren te Wolde?
Den 1 waer uitgenomen Roeloff
Reiners, welke van Suidlaeren,
ende Lippe Hekes, die van Siddebuiren
geboortich is.
2. Ofte ten minsten lange jaren aldaer
gewoont?
Op den 2 verclaert Roeleff Reiners
dat hij vijftich jaren, ende Lippe Hekes
dat hij seven ende viertich jaren tot
Cropswolde gewoont heeft.
3. Dat soo lange uwer getuigen memorie
ende geheuchenisse kan strecken
alle tijdt te Wolde geheeven ende
gebeurt is tot profijt van de stadt
Groningen sekeren tol?
Den 3: affirmant omnes. Daer bijdoende
dat Luitjen Hiddes[16], nu a dertich jaren
overleden zijnde, desen tol wel vijftich
jaren ontfangen ende des stadts man-
tel genoten ende gedragen heeft. Hidde
Telens daer noch bijvoegende, dat
sijn zaliger vader meermalen gehoort
te hebben, dat oock de vader van gemelte
Luitjen Hiddes lange jaren te voren
den tol tot Cropswolde wegen
Borgemeesteren ende Raedt in Groningen
ontfangen ende deswegen des stadts
mantel ende strijp altijdt gedragen hadde.
4. Te weten

[16] Luitjen Hiddes is ongeveer 1618 overleden en zou van 1568 tot 1618 tolontvanger zijn geweest. Hij zou dat ambt hebben overgenomen van zijn vader.

Van een peerdt twie stuivers?
Den 4: Affirmant omnes.
5. Van een osse, oe ende twee stuivers?
Den 5: affirmant omnes.
6. Van een volen een stuiver?
Den 6: affirmant omnes.
7. Van een schaep ofte swijn een ortjen?
Den 7: affirmant omnes.
8. Het tiende beest vrij?
Den 8: affirmant omnes.
9. Welken tol niet alleene nae de re-
ductie van Groningen, maer oock be-
vorens, voor de stadt overgang, alle tijdt
ontfangen ende gebeurt is wegen de voorschreven
Stadt soo lange u heugen ende dencken
mach?
Den 9: affirmant omnes.
10. Dat ghij getuigen oock van uwe voor-
ouders, dewelke van zeer hogen
ouderdom geweest zijn, ende van
andere olde luiden toe Wolde
woonachtich, het selve oock altijdt
soo verstaen ende gehoort hebben
desen tol in voegen als boven
wegen de stadt Groningen geheeven
ende gebeurt te zijn?
Den10: affirmant omnes. Hidde
Telens[17] adderende van sijn
moeder (soo nu wel dartich
jaren verstorven ende wel
seventich jaren oldt geweest) ver-
scheiden malen sulkes gehoort
ende verstaen te hebben.
11. Dier gestalt dat oock desen tol altijdt, soo
bij uwe als uwer voor-ouderen tijden, met
een slach-boom bevrediget is gesloten is geworden?
Den 11: affirmant omnes.
12. Ten einde geen beesten vrij ofte
veijlich doorgedreven konden werden
voor ende aleer den opgestelden tol
daer af betaelt was?
Den 12: affirmant omnes.

Ter oorconde mijns op het spatium
Gedruckten signetes ende des
Gerichts secretarij onderschr-

---

[17] De moeder van Hidde Telens is ongeveer 1548 geboren en circa 1618 overleden.

Vinge tot Cropswolde den 6 Junij 1642.

Locus sigilli | Ter ordonnantie van den
Heere Amptman voorschreven
P. Tettema, secretaris.

[Lit. C]
Copia Copiæ
Wij Hille Coenders, abdisse des cloosters toe Essen, Arent van Steenwijck, prierinne, Rixte Jarges, kelmestersche, mit onse senioren ende gemeene conventualen des cloosters voorschreven, bekennen unde betuigen in ende vermits desen openen besegelden brieve voor ons ende onsen nacomelingen, dat wij mit onsen vrijen willen ende voorbedachten moede hebben verwisselt ende verkoft, opgedragen ende overgegeven, dragen op ende geven over, in eenen steden ende vasten arfwissel unde koop Luken Aelinge unde Fenne sijnen echten huisvrouwe unde oijren arfgenamen onser Liever Vrouwen Lane mit sodanige landen als daer an beijden zijden gelegen toe behorende sint; nemptlijcken seven ackeren gelegen op den Colham mit holdt, heijde unde weijde unde alles wes nu ter tijdt op den voorschreven lande staende ende gelegen is, streckende de noorder zijde van dat landt mit den eenen ende hen opwaert an de borden ende mit dat ander ende dalwaert hen an de Hamster Wech, ende die zuijder zijdt van de Lane streckende opwaert an de Loedijck beholdtlijcken dat het convent voorschreven dat stuck hoghe venes daer eerst uutgraven sullen, ende dat ander streckende daelwaert over de Hamster Wech hen an des convents van Wittewijromster landt daer Larijnck no ter tijdt op woondt daer de erffgenamen van salige Johan Hornkens an de ooster zijdt van de Hamster Wech an beijden zijden naest an de landen geswettet sint, unde oock over den wech an de zuijder zijdt opwaert nae naest geswettet sint, ende dat convent van Thesinge an de noorder zijdt geswettet, mit dijcken dammen heeren-taxt schat unde schulde unde wes daer op vallen mach. Sollen Luken unde Fenne voorschreven unde oeren erffgenamen op haer nemen mit dat voorschreven landt anders soo mogen zij ofte oeren erffgenamen alle haren vrijen willen mit dese voorschreven landen doen ewelijck, ende erfflijck verhuiren, verwisselen ofte verkopen

want hem gelustet ende gelievet; naemtlijcken
voor eene sooma van penningen die ons abdisse voorschreven
mit osen convents gemeenen vol ende wal tot onsen
benoegen betaelet is, den lesten penninck met den
eersten, ende wij abdisse voorschreven mit sampt ons ge-
meenen conventualen loven voor ons unde onse
nakomelingen, loven Lukes ende Fenne sijn huis-
vrouwe ende hoiren erffgenaemen de voorschreven landen woe
voorschreven toe allen tijden ewelijcken ende erffelijcken
vrij toe leveren ende toe waren voor alle anspraeck.
Sunder alle argelist tuigen hijr bij ende over ge-
west onse meijer Peter Arijes toe Dillichte,
unde Berent Lukens, borger in Groningen.
In oerkunde der waerheit hebben wij abdisse voorschreven
mit believen onses convents, onses convents zegel
wijdtlicken an dessen brieff gehangen. Unde geschre-
ven in den jare onses Heeren duisent vijffhondert
ses ende sestich des dinxdages voor Sunte Andreas
des hilligen Apostel. De principale van desen
in francijn geschreven was mit eenen uuthangende
segel in groen wasse bevestiget.
(onderstont)
Ausculteert ende collationeert
Tegens voergeoerte originale
Brieff ende gelijck luidende befunden.[18]
Petrus Cornelius, secretaris.
8.11.1611

[18] Zie voor contemporair afschrift Tg. 172 inv. nr. 140 regest 1101. Vgl. ook verkoop door Reijner Omens aan het kloosterEssen van een bos en venne langs de Onse Lieve Vrouwenlaan in 1495; inv. nr. 139, regesten 295, 331, 339, 547, 548 en 837.